

ACC. N:R M. 14680:1-3.

Landskap: *Blekinge* Upptecknare: *Agneta Sundelöf, Lund*
Härad: *Östera* Berättare: *Hanna och Elin Olsson*
Socken: *Torhamn* Berättarens yrke: _____
Uppteckningsår: *1958* Född år *1869* i *Torhamn*
1895

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Hemmets prydnade. s. 1-3.

LUF 49

Hanna Olsson var så döv, att jag på egen hand inte kunde göra mig förstådd. Elin Olsson, en brorsdotter, fick hjälp^a mig, och det blev också hon, som gav de flesta svaren. ~~Räxx~~ För enkelhetens skull refererar jag det Hanna Olsson berättat med rött. Båda kvinnorna hade bott i socknen hela sitt liv, Hanna Olsson som sömmerska i Lilla Hammar. Hon hade inte bott i Truseryd mer än de sista 3 åren. Elin Olsson flyttade däremot dit i sin ungdom.

"Man lovade husen ännu under min barndom vid alla högtider. Det var med björk, ek, lönn och blömmor. Man hade eklövsgirlanger i taket men mest över fönstren. Småbjörkar sattes i hörnen och blömmor bands till kransar.

Golven ströddes också, vid begravningar med enris.

Några mattor hade man inte alls, allt vävt hängdes ju på väggarna. Fast de hängdes bara upp vid högtider.

Tapeter har det funnits så långt tillbaka jag minns.

Vi hade alltid tapeter. Morbror och moster hade förståss inga i sitt rum. De hade hemvävda saker över bordet och bänken och så på väggen bakom bänken.

Tavlor fanns der fullt upp i mitt hem, men det var väl från början mest tidningsbilagor ~~xx~~ och religiösa bilder.

På bordet hade man så vitt jag minns inga speciella pryd-

nader --- det var alltid maten som var det som var viktigt. Det andra var det inte så noga med. Ljusstakar av malm hade man förstås.

Inte prydde man bordet på något särskilt sätt vid olika högtider. Lite olika mat hade man i stället. Ägg t. ex. vid påsken. Då hade man t.o.m. kappätning på ägg, då de kunde äta enda upp till 15 - 20 st. per man.

Vi hade öppen spis med bakugn bakom och så kakelugnar i rummen. Det var nog det vanligaste. Men det kunde finnas de som hade öppna spisar i rummen med, så som man har nu för tiden. En underlig kakelugn har jag sett en gång i en kammare på Brunnsvik. (västra Torhamns socken). Den stod på mågra pelare liksom. Jag tror dom var av trä och så där en 30 - 40 cm höga. Annars såg den ut som en vanlig fyrkantig kakelugn.

Belysningen var tranlampor och talgljus. Tranlamporna var bara en öppen skål av lergods eller ett tefat med en veke i. Tidigare hade man torrvedsstickor har min mormor berättat.

Efter tranlamporna kom något de kallade gaslampor. Det var en skål med en svamp i och en brännare, och så slog de på en vätska som de kallade gas. Vad det var för något vet jag inte. Men de fanns inte så länge, de var mycket farligare än tranlamporna. Fotogen har det funnits så långt tillbaka jag minns, men inte använde man det så mycket till att börja med. Talgljus hade man gott om.

Man stöpte ljus när man hade slaktat och fått talg.

Blommor i vas har vi alltid haft. Krukväxter också. Stigk-
lingar gav man till varandra, men det fanns allt de som stal också.
Det ansågs visst det tursamt, och det finns de som tror så än och
nyper till sig ett skott då de kan.

Några halmsaker minns jag inte jag har sett här. Pyntade
julgranen gjorde vi förståss med nätslingor och s.k. råtrappor.
Det var utklippt i papper. Råtrapporna var gjorda av 2 flervikna
pappersremsor, som flätades till en stadig lång girlang. Och så
pyntade man med pappersblommor.

Den seden fanns i min ungdom också. Det prydde man kistorna
med i hemmen, och i gamla kyrkan minns jag att där hängde hiskligt
med pappersblommor i buketter och kransar. Pärlkransar fanns det
med.